

ЗАКОН
о употреби и заштити знака и назива црвеног крста
„Службени лист СРЈ”, број 46 од 4. октобра 1996.

Члан 1.

Овим законом прописују се услови за употребу, начин употребе и заштита знака и назива црвеног крста у Савезној Републици Југославији.

Члан 2.

Знак црвеног крста је крст црвене боје, на белом пољу који има четири једнака крака.

Члан 3.

Право на назив црвеног крста има само Југословенски црвени крст.

Члан 4.

Знак црвеног крста може се употребљавати као знак означавања, као знак припадности и као знак заштите, у складу са одредбама Женевске конвенције за побољшање положаја рањеника и болесника у оружаним снагама у рату, Женевске конвенције за побољшање положаја рањеника, болесника и бродоломника оружаних снага на мору, Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12. августа 1949. године, Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба и Допунског протокола из Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (у даљем тексту: Женевске конвенције), у случајевима и под условима прописаним овим законом.

Знак црвеног крста као знак означавања и знак заштите употребљава се на прописан начин.

Члан 5.

У миру, знаком црвеног крста могу бити означени:

- 1) зграде, уређаји, санитарски материјал и превозна средства установа, организација и предузећа у области здравства и у области социјалне заштите за збрињавање лица којима је потребна стална медицинска нега (у даљем тексту: здравствене организације);
- 2) превозна и преносна средства других установа, организација и предузећа која се употребљавају за превоз рањених и болесних лица, по одобрењу Југословенског црвеног крста;
- 3) места одређена за пружање прве медицинске помоћи у насељима, на саобраћајницама, у предузећима и другим установама и организацијама као и места на којима је смештен санитарски материјал и опрема који служе за пружање прве медицинске помоћи.

Члан 6.

Знак црвеног крста могу на прописан начин употребљавати, односно бити означени тим знаком као знаком припадности:

- 1) запослени, зграде, средства и материјал Југословенског црвеног крста;
- 2) запослени, средства и материјал страних организација Црвеног крста и Црвеног полумесеца, док се у Савезној Републици Југославији баве хуманитарним активностима.

За време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања, знак припадности који употребљавају организације и лица из става 1. овог члана мора бити мањих димензија од знака заштите и не сме се стављати на траку око руке нити на кров зграде.

Члан 7.

Знак црвеног крста може се употребљавати, односно носити као знак означавања и као знак заштите лица, санитетских јединица и установа, зграда, уређаја, санитетског материјала и превозних и преносних средстава (копнених, поморских и ваздухопловних) које припадају санитетској служби Војске Југославије.

Одредбе става 1. овог члана односе се и на санитетску службу оружаних снага других држава док на територији Савезне Републике Југославије обављају санитетску делатност.

Члан 8.

За време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања знак црвеног крста употребљава се као знак заштите:

- 1) зграда, уређаја, санитетског материјала, превозних и преносних средстава и запослених у здравственим организацијама;
- 2) зграда, уређаја, санитетског материјала, превозних и преносних средстава Југословенског црвеног крста и лица одређених за проналажење, прикупљање, преношење и негу рањеника и болесника или за спречавање болести;
- 3) јединица цивилне заштите за пружање прве медицинске помоћи и за збрињавање рањеника и болесника;
- 4) болничких бродова, у складу са Женевском конвенцијом за побољшање положаја рањеника, болесника и бродоломника оружаних снага на мору од 12. августа 1949. године;
- 5) екипа за пружање прве медицинске помоћи које организују здравствене установе, предузећа и друга правна лица и Југословенски црвени крст, док обављају те послове;
- 6) средстава копненог, воденог и ваздушног саобраћаја која служе за преношење бродоломника, рањеника, болесника и санитетског материјала (у даљем тексту: санитетски транспорт).

Изузетно од одредаба става 1. овог члана ако то захтевају интереси одбране, на прописан начин се ограничава употреба, односно ношење знака црвеног крста као знака заштите појединих зграда и уређаја, превозних и преносних средстава и лица.

За време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања, знак црвеног крста може се употребљавати, односно носити као знак заштите особља,

зграда, уређаја, санитетског материјала и превозних и преносних средстава у саставу санитетских служби страних организација Црвеног крста и Црвеног полумесеца и других страних добровољних друштава за помоћ који на територији Савезне Републике Југославије врше санитетску делатност.

Члан 9.

За време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања знак црвеног крста може се употребљавати као знак означавања и као знак заштите у одређеним санитетским зонама и местима одређеним ради заштите рањеника и болесника, као и лица која у тим зонама и местима раде на збрињавању и нези рањеника и болесника који су у њима смештени.

Члан 10.

Лица која, по одредбама члана 8. овог закона, имају право да носе знак црвеног крста, морају за време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања имати прописану легитимацију са својом фотографијом и утиснутим сувим жигом, која служи као доказ да су овлашћени да носе тај знак. У легитимацији морају бити наведени послови које та лица обављају.

Лица из става 1. овог члана су дужна, док су на служби, да носе на левој руци прописану траку са знаком црвеног крста и отиском жига отпорним на влагу.

Лице које, из било ког разлога, изгуби својство на основу кога је добило легитимацију и траку са знаком црвеног крста дужно је да легитимацију и траку врати органу који их је издао.

О издатим легитимацијама и тракама води се евиденција.

Члан 11.

Надзор над извршавањем овог закона врши надлежни савезни орган.

У вршењу надзора надлежни савезни орган дужан је да нареди уклањање знака црвеног крста који се употребљава, односно носи противно условима прописаним овим законом и прописима донесеним за извршење овог закона.

Члан 12.

Новчаном казном од 15.000 до 150.000 нових динара казниће се за прекршај правно лице:

- 1) ако употреби знак црвеног крста, а на то нема право (члан 4);
- 2) ако употреби знак црвеног крста као знак означавања, као знак припадности или као знак заштите противно одредбама чл. 5, 6. и 8. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у здравственој установи или другом правном лицу, новчаном казном од 900 до 9.000 нових динара.

Члан 13.

Новчаном казном од 900 до 9.000 нових динара казниће се за прекршај физичко лице.

- 1) ако за време ратног стања, непосредне ратне опасности или ванредног стања носи или употребљава знак црвеног крста као знак заштите, а нема својство лица из члана 8. став 1. овог закона;
- 2) ако за време службе код себе нема легитимацију (члан 10. став 1);
- 3) ако за време службе не носи траку са знаком црвеног крста на левој руци (члан 10. став 2);
- 4) ако изгуби својство лица из члана 8. овог закона, а не врати легитимацију или траку надлежном органу (члан 10. став 3).

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о употреби и заштити знака и назива Црвеног крста („Службени лист СФРЈ”, бр. 13/82) и члан 22. Закона о изменама савезних закона којима су одређене новчане казне за привредне преступе и прекршаје („Службени лист СРЈ”, бр. 28/96).

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.